

PM

Brandskydd vid användning av skolor, daghem eller andra lokaler för övernattnig

Ett PM har som syfte att sammanställa och underlätta tolkning från lagstiftning och regelverk, samt även förtydliga räddningstjänstens syn på specifika områden.

Lagstiftning är alltid styrande och åsidosätts inte av detta PM.

Syfte

Under flera år har vid olika enstaka tillfällen skolor, daghem, fritidsgårdar kyrkor och dylikt utnyttjats för övernattnig.

Den brandtekniska bedömningen har gjorts med den utgångspunkten att det varit en enstaka företeelse i lokaler avsedda och godkända för annat ändamål (undervisning, vård eller publika lokaler). Med åren har både antalet lokaler som nyttjas och antalet tillfällen ökat. Antalet arrangörer har också blivit fler. Detta medför att de tillfälliga lösningar på brandskyddet som föreskrivits ej alltid har fungerat.

Kalmar brandkår har därför funnit det angeläget att analysera brandskyddsproblematiken vid denna typ av utnyttjande, och ställa upp enhetliga riktlinjer för hur lokalerna får brukas.

Detta meddelande tar inte upp frågan om huruvida verksamheten är tillståndspliktig eller om det kan finnas krav, rekommendationer från andra myndigheter. Meddelandet avser endast att ge ett skäligt brandskydd vid pågående verksamhet.

Anvisningen är uppdelad i två delar:

Del 1 Brandskydd vid användning av skolor, daghem eller andra lokaler för övernattnig. Denna del utgör bedömningsgrund för möjligheten att nyttja lokalen för övernattnig, Användare av denna del är nyttjaren och upplåtaren av lokalen (se definitioner)

Del 2 Ordningsföreskrifter för nyttjare (se definitioner)

Undantag från regler i detta meddelande kan göras i samråd med brandkåren.

DEL 1

Definitioner

Upplåtare: Ägare eller innehavare av byggnad(er) som upplåts för tillfällig nyttjare för övernattning. Upplåtaren ansvarar för att kraven i kapitel 1 – 8 i detta meddelande följs/uppfylles.

Nyttjare: Föreningar eller enskilda som tillfälligt använder lokal för övernattning. Nyttjaren ansvarar för att regler i kapitel 9 - 13 i detta meddelande uppfylles.

Dessa anvisningar behandlar skolor, daghem, fritidshem, klubbstugor och dylikt där övernattning förekommer.

1. Rutiner i kontakt mellan upplåtare/nyttjare och brandkår

Brandkåren skall i god tid underrättas av nyttjaren om varje förläggningstillfälle. Upplåtaren av lokalen ansvarar för att nyttjaren informeras om anmälningsplikten till brandkåren, samt ger nyttjaren anmälningsblanketter för detta. Anmälan skall innehålla namn på nyttjare, förläggningsobjekt, tiden för nyttjandet, antal personer, säkerhetsansvarig, telefonnummer till förläggningsplatsen. Använd anmälningsblankett.

2. Brandcellsindelning

Varje rum eller sammanhängande grupp av rum som används som förläggning skall vara egen brandcell. Glas i vägg mot utrymningsväg accepteras inte. Vid barndaghem gäller avdelningen som brandcell. Korridor som är gemensam del av i övrigt skilda utrymningsvägar, skall vara egen brandcell med krav enligt BBR. Trapphus skall vara egna brandceller med krav enligt BBR.

3. Branddetektion/utrymningslarm

Omfattning

Varje utrymme och närmast intilliggande utrymme där sovande skall vistas skall vara försett med godkänt automatisk brandlarm direktöverfört till räddningstjänsten eller SOS

Brandlarmet skall även kunna fungera som utrymningslarm med en minsta ljudnivå 70 dB i de utrymmen där sovande vistas. Som alternativ kan den automatiska branddetektionen utgöras av ett godkänt utrymningslarm (utformning, skötsel och omfattning).

Förtydligande av detta kapitel finns i bilaga 1.

4. Utrymning

Utgångar

Varje brandcell skall ha tillgång till två av varandra oberoende utgångar.

Låsning

Samtliga dörrar i utrymningsväg skall vara öppningsbara inifrån utan nyckel eller annat verktyg.

Utrymningsplan

Utrymningsplan av lokalen bör vara utarbetad och monterad väl synlig.

Personantal

Antal personer som kan förläggas per brandcell är beroende av golvytan och utrymningsdörrarnas bredd. Ett lämpligt riktvärde är 3 m² /person, vilket ger ca 20 personer per klassrum (med sängar 4 m²/person).

I större lokaler till exempel gymnastiksal bör förläggingsplan upprättas. Förläggningen sker i större lokaler lämpligen i kvarter med breda gångar emellan. Gångarna bör mynna vid utgångarna från lokalen.

Dessa skall mynna vid in- respektive utgångsdörrarna. Eventuellt fastställt maximalt personantal i en viss lokal får aldrig överskridas.

Vägledande markering

Skyltar med vägledande markering skall finnas i erforderlig omfattning. Skyltarna skall vara belysta, genomlysta eller efterlysande. De förstnämnda skall förses med nödström som varar minst 60 minuter. Placering av efterlysande utförs enligt BBR.

Efterlysande skyltar skall normalt endast godtas i barnstugor, vid nyttjande i andra lokaler skall särskild prövning göras.

5. Brandspridning i rum för sovande

Brännbart lättantändligt materiel, typ kartong och dylikt skall minimeras i rum där personer sover. Ytskikt på väggar och tak får ej vara sådant att de medför stor risk för snabbt brandförlopp. Sämre ytskikt än klass III (obehandlat trä) accepteras ej.

6. Brandfarlig vara

Brandfarlig vara får ej hanteras eller förvaras i lokalerna.

7. Brandredskap

Brandredskap av lämplig typ skall finnas tillgängligt och väl markerat på högst 25 m gångavstånd. Brandredskapen kan utgöras av inomhusbrandpost med formstyv slang eller handbrandsläckare.

8. Elinstallationer

Alla elinstallationer skall vara utförda av fackman. Provisoriska installationer accepteras ej.

DEL 2 Ordningsföreskrifter**9. Säkerhetsansvarig**

Nyttjaren skall utse, och tillsammans med övernattningsanmälan, till brandkåren anmäla (med telefonnummer), en säkerhetsansvarig som ansvarar för att kapitel 10 – 13 i detta meddelande följs.

10. Utrymningsledare

I varje rum där övernattnings sker skall en utsedd person finnas som vid en utrymningssituation kan fungera som utrymningsledare. Denna person skall vara myndig.

11. Bevakning

Om fler än 100 personer förläggs i objektet skall en vaken vakt finnas tillgänglig dygnet runt på markerad plats. Vakten skall under tiden 22.00 - 06.00 utföra minst två bevakningsronder jämt fördelat under natten. Alarmeringsmöjlighet med telefon skall finnas. Anslag med text "Vid nödsituation ring 112" skall sättas upp i anslutning till telefonen. Vakten skall ha tillgång till en förläggningsplan med aktuella uppgifter om antalet personer per rum.

12. Information

Varje deltagargrupp skall informeras om de regler och föreskrifter som gäller vid nyttjande av byggnaden. Informationen skall bland annat omfatta

- utrymningsvägarna
- brand- och utrymningslarm
- uppsamlingsplats
- brandredskap
- ordningsreglerna

13. Ordningsregler

- Dörrar mellan trapphus och korridor skall vara stängda.
Undantag är när dörrarna är försedda med rökdetektorstyrda magnethållare som släpper dörren vid utlöst brandlarm
- Rökning är förbjuden i hela skolan.
- Bänkar, bord och stolar får ej placeras i korridor eller trapphus. Uppställning görs i outnyttjade låsbara utrymmen.
- Matlagning, kaffekokning och liknande är förbjudet i hela byggnaden utom i därför avsedda lokaler (skolkök och skolmatsal).
- Sopsäckar och annat brännbart eller belamrande material placeras på därför avsedda platser.
- Uppställning av husvagnar, container eller dylikt får ej ske närmare byggnaden än 6 meter.

Uppställning får ej hindra brand- och ambulansfordon.

Bilaga 1

Brandskydd vid användning av skolor, daghem eller andra lokaler för övernattnig

Vid övernattningar är det viktigt att ha ett brand- utrymningslarm som motsvarar de aktuella riskerna. Riskerna styrs i huvudsak av antalet övernattande och byggnadens utformning. Kalmar brandkårs bedömning av en skälig nivå på brand- och utrymningslarmet som beskrivs i kapitel 3 är enligt följande:

Vid färre än 10 sovande:

Brand- och utrymningslarmet kan bestå av brandvarnare som övervakar utrymmen där övernattnig sker samt intilliggande utrymmen och tillhörande utrymningsvägar. Brandvarnarna skall vara sammankopplade så att samtliga larmar vid indikation av rök.

I de fall där många brandvarnare krävs bör istället ett enklare utrymningslarm övervägas.

Vid färre än 50 sovande, eller färre än 100 sovande i markplan:

Godkänt brand- och utrymningslarm skall finnas. Larmet behöver ej vara vidarekopplat till räddningstjänsten eller SOS.

Vid ett internt larm är det viktigt att rutiner finns för istället att larma manuellt.

Vid 100 sovande eller fler:

Godkänt och vidarekopplat brand- och utrymningslarm skall finnas.

Bilaga 2

Anmälan av övernattning i lokaler som normalt ej nyttjas för denna typ av verksamhet

Anmälan skall undertecknas av upplåtaren som därefter överlämnar blanketten till nyttjaren som ansvarar för att anmälan inkommer till brandkåren senast 2 arbetsdagar innan förläggningstillfället.

Objekt	
Datum Fr.o.m.	T.om.

Härmed intygas att jag tagit del av meddelande gällande övernattning i skolor och att byggnaden/byggnaderna uppfyller kraven i punkterna 1 – 8 i detta meddelande samt att eventuella anmärkningar vid senaste brandsyn är åtgärdade.

Underskrift ansvarig upplåtare	
Namnförtydligande.	Telefon/mobil

Härmed intygas att jag tagit del av meddelande gällande övernattning i skolor och att ordningsföreskrifter punkt 9 – 13 i detta meddelande följs.

Förening eller liknande	
Underskrift ansvarig nyttjare	
Namnförtydligande.	Telefon/mobil

Antal sovande i respektive lokal

Lokal	Antal sovande

Uppsamlingsplats	
-------------------------	--

Anmälan skicka till Kalmar Brandkår antingen via brev eller e-post.